

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 24, 2013

Nummer 24, 2013

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2013:8449](#) 05-11-2013

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2013:8448](#) 05-11-2013

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2013:8779](#) 05-11-2013

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2013:7996](#) 17-10-2013

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2013:3221](#) 14-08-2013

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2013:9077](#) 19-11-2013

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2013:9281](#) 07-11-2013

Uitspraken zonder ECLI

- onbekend -

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 07-11-2013

Vallianatos en anderen/Griekenland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 07-11-2013

Matrakas en anderen t. Polen en Griekenland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 22-10-2013

M.H./Verenigde Koninkrijk

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 03-10-2013

Guvec/Slowakije

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Minderjarige – verstrikt in loyaliteitsconflict – verzoekt om wijziging hoofdverblijf en wijziging zorgregeling

In de onderhavige procedure maakt de minderjarige gebruik van de informele rechtsingang van artikel 1:377g BW. De minderjarige verzoekt om wijziging van zijn hoofdverblijf, in die zin dat hij voortaan zijn hoofdverblijf bij de vader heeft. Daarnaast verzoekt de minderjarige om de bestaande co-ouderschapsregeling te wijzigen.

De rechtbank overweegt dat de informele rechtsingang van artikel 1:377g BW van overeenkomstige toepassing is op verzoeken die zijn gestoeld op artikel 1:253a BW (artikel 1:253a lid 4 BW). De rechtbank neemt in dergelijke gevallen ambtshalve een zodanige beslissing, als haar in het belang van de minderjarige wenselijk voorkomt.

De verzochte wijziging van het hoofdverblijf wijst de rechtbank af, omdat de minderjarige, noch de vader heeft onderbouwd waarom een wijziging van het hoofdverblijf in het belang van de minderjarige noodzakelijk is. Gelet op de bestaande en voorgestelde co-ouderschapsregeling, is een wijziging van het hoofdverblijf ook slechts een formaliteit.

In het kader van de verzochte wijziging van de zorgregeling overweegt de rechtbank als volgt. De vader kan de bestaande zorgregeling niet nakomen, omdat hij moet werken in het weekend dat de minderjarige volgens de zorgregeling bij hem verblijft. De rechtbank concludeert daaruit dat bij het nemen van de te wijzigen beslissing, is uitgegaan van onvolledige gegevens (artikel 1:377e BW). De minderjarige is derhalve ontvankelijk in zijn verzoek. De bestaande wisselmomenten in de zorgregeling zijn naar het oordeel van de rechtbank dan ook niet in het belang van de minderjarige. De vader moet immers werken gedurende het weekeinde dat de minderjarige bij hem verblijft. Omdat de ouders kennelijk niet in staat zijn om in onderling overleg tot een passende zorgregeling te komen, stelt de rechtbank ambtshalve een nieuwe regeling en in het bijzonder nieuwe wisselmomenten vast, die haar in het belang van de minderjarige wenselijk voorkomt. De minderjarige verzoekt om voortzetting van de co-ouderschapsregeling, maar met een aanpassing van het overdrachtsmoment. De rechtbank volgt het verzoek van de minderjarige. De minderjarige wenst uitdrukkelijk een co-ouderschapsregeling en gebleken is dat een co-ouderschapsregeling gedurende een langere

periode ook goed is verlopen. Bovendien kan de minderjarige in de voorgestane regeling eveneens contact onderhouden met zijn stiefbroertje en -zusje. Naar het oordeel van de rechtbank is het van groot belang dat de minderjarige ook deze contacten kan blijven onderhouden.

In een overweging ten overvloede benadrukt de rechtbank dat de ouders de minderjarige op een onaanvaardbare wijze hebben belast met hun onderlinge ex-partnerstrijd. De minderjarige kampt overduidelijk met loyaliteitsproblemen, hetgeen in het kader van de ondertoezichtstelling van de minderjarige reeds met de ouders is besproken. Desondanks blijven de ouders de minderjarige belasten met hun onderlinge strijd. De rechtbank doet een dringende beroep op de ouders, om de minderjarige niet langer met hun onderlinge strijd te belasten. De bij het gezin betrokken gezinsvoogd wordt verzocht om op de naleving van de vastgestelde co-ouderschapsregeling toe te zien.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 19-11-2013

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2013:9077

Zaaknummer: C/03/184610 / FA RK 13-2169

Wetsartikelen: 1:253a BW, 1:377e BW en 1:377g BW

RECHTSPRAAK

Ter zitting gedane verzoek van vader om verlenging van de ondertoezichtstelling gedeeltelijk toegewezen

BJZ verzoekt de ondertoezichtstelling van de minderjarige te verlengen, maar trekt dit verzoek gaandeweg de procedure ook weer in. De vader van de minderjarige hoopte in het kader van de ondertoezichtstelling juist het contact met de minderjarige te kunnen opbouwen. Nu de ondertoezichtstelling van de minderjarige dreigt weg te vallen, ziet de vader zijn kansen op contact met de minderjarige in rook opgaan. Daarom verzoekt de vader ter zitting mondeling om verlenging van de ondertoezichtstelling.

De kinderrechter overweegt als volgt. Op grond van artikel 1:256 lid 2 BW kan de kinderrechter, onder andere op verzoek van een ouder, de duur van de ondertoezichtstelling verlengen met een termijn van hoogstens een jaar. Naar het oordeel van de kinderrechter behoort de vader dan ook tot de kring van gerechtigden, die om verlenging van de ondertoezichtstelling kunnen vragen.

Lezing van artikel 1:265 lid 1 BW brengt met zich dat een verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling altijd schriftelijk dient te geschieden. De vader heeft het verlengingsverzoek echter ter zitting gedaan, in aanwezigheid van alle belanghebbenden. De griffier heeft het verzoek van de vader opgenomen het proces-verbaal ter terechtzitting. De kinderrechter merkt het verzoek de vader daarom aan als een verzoekschrift, zoals bedoeld in artikel 1:265 lid 1 BW. In dat kader verwijst de kinderrechter naar een uitspraak van de Hoge Raad (HR 3 november 2000, NJ 2001, 418). Bovendien hoorde de vader tijdens de zitting voor het eerst dat BJZ de ondertoezichtstelling van de minderjarige niet langer wenst te verlengen. Daardoor kreeg de vader ook niet de kans om een schriftelijk verlengingsverzoek in te dienen.

De kinderrechter overweegt voorts dat een ondertoezichtstelling slechts kan worden verlengd, indien de gronden daarvoor nog steeds bestaan. Wanneer BJZ besluit om af te zien van een verlenging van de ondertoezichtstelling, dan moet BJZ dit zo spoedig mogelijk, onder overlegging van een verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling, aan de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de raad) meedelen (artikel 1:256 lid 3 BW). De raad onderzoekt dan of zij een verlenging van de ondertoezichtstelling wel zinvol acht. Onduidelijk is of BJZ

aan die verplichting heeft voldaan. De kinderrechter wil daarom dat de raad zich uitlaat over de vraag, of gronden voor de ondertoezichtstelling daadwerkelijk niet langer aanwezig zijn. De kinderrechter wijst het verlengingsverzoek van de vader daarom toe voor een periode van drie maanden. De beslissing op de resterende termijn wordt aangehouden, in afwachting van het antwoord van de raad.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 07-11-2013

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2013:9281

Zaaknummer: C/10/432984 / JE RK 13-2864

Wetsartikelen: 1:256 lid 2 BW, 1:256 lid 3 BW en 1:265 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Limitering partneralimentatie. 73-jarige man hoeft niet nog twaalf jaar lang partneralimentatie te betalen

Partijen waren ruim elf jaar met elkaar gehuwd. In het kader van de echtscheidingsprocedure werd de man onder meer veroordeeld tot het voldoen van partneralimentatie. Volgens de man heeft de rechtbank ten onrechte geen limitering van de partneralimentatie toegepast.

Aangezien de man inmiddels de leeftijd van 73 jaren heeft bereikt, zou een alimentatieverplichting voor de duur van twaalf jaren feitelijk neerkomen op een levenslange onderhoudsverplichting jegens de vrouw. De man verzoekt het hof daarom zijn alimentatieplicht te beperken tot een termijn van twee jaren.

Volgens het hof dient in de eerste plaats te worden onderzocht, of de door de man verzochte limitering voor de vrouw niet van zodanige ingrijpende aard is, dat dit naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van haar kan worden gevergd. Ter beantwoording van die vraag vergelijkt het hof de situatie waarin de vrouw zal komen te verkeren als gevolg van de limitering, met de situatie waarin de vrouw onmiddellijk voorafgaand aan de limitering verkeert. Het hof gaat vervolgens over tot een belangenafweging, waarbij alle feiten en omstandigheden van het geval in aanmerking genomen dienen te worden. Naar het oordeel van het hof is een directe beëindiging van de aan de vrouw toegekende onderhoudsbijdrage, voor de vrouw te ingrijpend. Echter, de relevante feiten en omstandigheden brengen eveneens met zich dat in alle redelijkheid niet van de man kan worden gevergd, dat hij over een periode van twaalf jaren partneralimentatie aan de vrouw moet voldoen. Van de vrouw mag worden verlangd dat zij binnen een periode van vijf jaren na de ontbinding van het huwelijk, haar uitgaven zal aanpassen aan de hoogte van haar inkomsten uit de WAO-uitkering, aldus het hof. Teneinde een ingrijpende wijziging in één keer te voorkomen, stelt het hof een afbouwende regeling vast, waarin de door de vrouw te ontvangen maandelijkse onderhoudsbijdrage, na één jaar steeds met een vierde deel per jaar wordt verminderd. Het hof verklaart de wettelijke indexering niet van toepassing op de vastgestelde onderhoudsbijdragen en bepaalt voorts dat de vastgestelde termijn van vijf jaar niet voor verlenging vatbaar is. Het hof stelt de man derhalve gedeeltelijk in het gelijk en vernietigt in zoverre de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2013:8779

Zaaknummer: CR 200.119.872-01

Wetsartikelen: 1:157 lid 3 BW

RECHTSPRAAK

Hof spreekt gelijktijdig scheiding van tafel en bed en echtscheiding uit

Partijen zijn in 2009 met elkaar gehuwd. Het liefdesgeluk van partijen is echter een kort leven beschoren. In februari 2011 besluiten de man en de vrouw om gescheiden te gaan leven. De vrouw verlaat vervolgens de echtelijke woning. Het door de vrouw ingediende echtscheidingsverzoek wees de rechtbank toe. De man komt thans in hoger beroep tegen de echtscheidingsbeschikking van de rechtbank. Vanwege zijn geloofsovertuiging verzoekt de man om niet de echtscheiding, maar de scheiding van tafel en bed uit te spreken.

Het hof stelt voorop dat op verzoek van een van de echtgenoten de echtscheiding kan worden uitgesproken, indien vaststaat dat het huwelijk duurzaam is ontwricht (artikel 1:151 BW). Op dezelfde grond kan de scheiding van tafel en bed worden uitgesproken (artikel 1:169 BW). Dat het huwelijk van partijen duurzaam is ontwricht, staat volgens het hof niet ter discussie. De uit de geloofsovertuiging van de man voortvloeiende bezwaren tegen een echtscheiding, kunnen niet aan het uitspreken daarvan in de weg staan. Het hof spreekt derhalve de echtscheiding van partijen uit. Gelet op het verzoek van de man, spreekt het hof tussen partijen echter ook de scheiding van tafel en bed uit. In dat kader overweegt het hof dat geen enkele rechtsregel in de weg staat aan het gelijktijdig uitspreken van de scheiding van tafel en bed en de echtscheiding. Weliswaar is echtscheiding niet mogelijk indien partijen reeds van tafel en bed gescheiden zijn (artikel 1:150 BW), maar dat artikel staat niet in de weg aan het uitspreken van een echtscheiding voordat de echtgenoten van tafel en bed gescheiden zijn. Indien partijen de scheiding van tafel en bed eerder inschrijven in de daartoe bestemde registers dan de echtscheiding, dan zullen partijen van tafel en bed gescheiden zijn. Na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking eindigt het huwelijk van partijen en heeft de uitgesproken scheiding van tafel en bed geen enkele betekenis meer, zo luidt de motivering van het hof.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-10-2013

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2013:7996

Zaaknummer: 200.122.734

Wetsartikelen: 1:150 BW, 1:151 BW en 1:169 BW

RECHTSPRAAK

Hof houdt vrouw aan afspraken in convenant nu niet is gebleken van enig wilsgebrek

Partijen hebben afspraken gemaakt over onder meer de partneralimentatie en de ouderdomspensioenvermogensrechtelijke gevolgen van hun echtscheiding. Deze afspraken zijn in een door beide partijen ondertekend echtscheidingsconvenant neergelegd. Het convenant maakt deel uit van de echtscheidingsbeschikking. De vrouw heeft hoger beroep ingesteld van de echtscheidingsbeschikking. Haar grieven richten zich tegen de partneralimentatie en de ouderdomspensioenrechten. Het hof verklaart de vrouw ontvankelijk in haar hoger beroep. Het hof overweegt dat het hoger beroep de vernietiging van een overeenkomst betreft. Het verzoek van de vrouw vindt zijn grondslag in artikel 3:33, 3:34 en 3:44 BW en moeten met een dagvaarding worden ingeleid. Echter, in zaken van levensonderhoud is de verzoekschriftprocedure dwingend voorgeschreven, ook indien een alimentatieovereenkomst is gesloten. Het verzoek van de vrouw betreffende het ouderdomspensioen kan volgens het hof worden meegenomen als nevenvoorziening. De grief inzake partneralimentatie wordt ingetrokken. In hoger beroep stelt de vrouw primair dat er ter zake van de pensioenafspraken geen sprake is geweest van wilsovereenstemming omdat zij de gevolgen van de overeenkomst niet heeft kunnen overzien, en subsidiair dat er sprake is geweest van wilsgebreken (bedrog en/of misbruik van omstandigheden) en dat om die reden aan deze afspraken voorbijgegaan moet worden. Het hof overweegt in dit verband dat de vrouw geen medische verklaring in het geding heeft gebracht waaruit kan worden afgeleid dat zij als gevolg van haar psychische toestand mogelijk niet wist wat zij deed dan wel mentaal minder weerbaar c.q. sterk beïnvloedbaar was. Het hof laat voorts in de beoordeling meewegen dat gebleken is dat partijen over langere tijd gesproken hebben over de inhoud van het convenant en tussentijds eerdere concepten zijn besproken en door de vrouw zijn geparafeerd en ondertekend. Er zijn geen verdere omstandigheden aangevoerd. Hierdoor acht het hof het aannemelijk dat zij voldoende in staat en in de gelegenheid is geweest om eventuele twijfels over de inhoud van het convenant voor te leggen. Voorts leidt het hof uit de verklaringen ter zitting af dat de vrouw voldoende inzicht heeft gehad in de omvang van het door de man opgebouwde partnerpensioen, zodat haar ook redelijkerwijs voldoende bekend moet zijn geweest welke aanspraken zij prijs zou geven. De advocaat van partijen heeft

voorafgaand aan de definitieve ondertekening van het convenant specifiek navraag gedaan naar hun redenen om te kiezen voor het wederzijds afstand doen van hun aanspraken. Het hof acht het onvoldoende aannemelijk dat de vrouw gezien haar geestestoestand en/of jarenlang bestaande afhankelijkheid jegens hem niet in staat is geweest haar wil op rechtens relevante wijze te vormen althans dat de man op enig moment heeft geweten althans redelijkerwijs had behoren te weten dat de vrouw haar handtekening onder het definitieve convenant had gezet, maar dat de daarin opgenomen bepalingen niet haar instemming hadden. Het hof acht het evenmin aannemelijk dat de wil van de vrouw op gebrekkige wijze is gevormd omdat de man wist van haar geestestoestand en/of haar afhankelijkheid en daarvan misbruik heeft gemaakt teneinde haar te laten instemmen met het convenant. Het heeft de vrouw vrijgestaan zich te laten informeren over de concreet aan haar toekomende rechten waar zij afstand van deed, maar zij heeft dat nagelaten. Dit rechtvaardigt geen beroep op misbruik van omstandigheden of zelfs bedrog. Van bedrog is slechts sprake wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door enige opzettelijk daartoe gedane onjuiste mededeling, door het opzettelijk daartoe verzwijgen van enig feit dat de verzwijger verplicht was mede te delen, of door een andere kunstgreep. Nu hiervan niet is gebleken oordeelt het hof dat, gelet op het vorenstaande, het beroep van de vrouw op het wilsgebrek bedrog niet slaagt. Het beroep van de vrouw ten aanzien van de ouderdomspensioenrechten wijst het hof af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2013:8448

Zaaknummer: CR 200.117.449=01 CR 200.117.443-01

Wetsartikelen: 3:33 BW, 3:34 BW en 3:44 BW

RECHTSPRAAK

Contactregeling tussen minderjarige en grootouders

Bij de bestreden beschikking heeft de rechtbank een omgangsregeling tussen de minderjarige, geboren in 2007, vastgesteld in die zin dat de minderjarige eenmaal in de vier weken op woensdagmiddag uit school tot 18.00 uur bij de grootouders zal zijn, waarbij hij uit school wordt opgehaald door één of beide grootouders en hij om 18.00 uur door de grootvader weer bij de moeder thuis wordt gebracht. De beschikking is uitvoerbaar bij voorraad verklaard. De moeder kan zich niet verenigen met de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling en is tegen deze beschikking in hoger beroep gekomen. De moeder is van mening dat de rechtbank ten onrechte heeft aangenomen dat het vaststellen van een omgangsregeling meer in het belang van de minderjarige is dan de schade van een loyaliteitsconflict waarop de raad heeft gewezen. De rechtbank heeft volgens de moeder te veel waarde gehecht aan een tekening waaruit zou blijken dat de minderjarige zijn grootouders mist. De rechtbank heeft volgens de moeder voorts ten onrechte overwogen dat de minderjarige geen contact heeft met zijn vader, waardoor contact met de grootouders van zeer zwaarwegend belang wordt geacht voor de ontwikkeling van de minderjarige, terwijl er juist binnen een afzienbare tijd weer contact zal zijn met zijn vader. De rechtbank heeft volgens de moeder onvoldoende rekening gehouden met het feit dat de minderjarige PDD/NOS heeft, hetgeen een contra-indicatie kan zijn voor het opstarten van een bezoeksregeling met de grootouders. De grootouders zijn van mening dat het heel belangrijk is dat de minderjarige contact heeft met zowel de vader als met de grootouders. De minderjarige kent zijn grootouders heel goed, omdat hij bijna dagelijks bij hen verbleef. Het eerste contact heeft inmiddels plaatsgevonden. Het hof overweegt dat gebleken is dat de relatie tussen de moeder en de grootouders is verstoord. De moeder en haar partner voelen zich gegriefd door het handelen van de grootouders. Toch acht het hof de omgang met de grootouders in het belang van de minderjarige, mede omdat de grootouders in het verleden een grote rol in het leven van de minderjarige hebben gespeeld. Er is sprake van een nauwe persoonlijke betrekking in de zin van artikel 1:377 a BW tussen de minderjarige en de grootouders en van een ontzeggingsgrond is geen sprake. De omstandigheden aan de zijde van de minderjarige zijn niet zodanig dat hij de omgang niet aan zou kunnen. Het hof verwacht van de moeder en haar partner dat zij vanuit opvoedingsperspectief hun gekwetstheid weten achter te stellen bij het belang van de minderjarige om zijn relatie met

zijn grootouders te kunnen continueren. Het hof acht vanwege het contactherstel met de vader en vanwege de diagnose PPD/NOS de vastgestelde regeling wat omvang betreft de meest haalbare op dit moment. Het hof bekrachtigt, gelet op het bovenstaande, de bestreden beschikking.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-08-2013

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2013:3221

Zaaknummer: 200.121.398/01

Wetsartikelen: 1:377a BW

RECHTSPRAAK

Biologische vader met nauwe persoonlijke betrekking ontvankelijk in zijn verzoek tot omgang. Geen grond het omgangsrecht te ontzeggen

Deze zaak betreft een hoger beroep van de moeder tegen een tussenbeschikking, waarin de biologische vader ontvankelijk is verklaard in zijn verzoek een omgangsregeling vast te stellen. Het hof verklaart de moeder ontvankelijk in haar hoger beroep tegen deze tussenbeschikking van 7 augustus 2012, waarbij de rechter een nauwe persoonlijke betrekking heeft vastgesteld tussen de man en de zoon. De rechtbank heeft dit oordeel niet opgenomen in het dictum, zodat de moeder, gelet op artikel 337 lid 2 Rv voor het eerst in hoger beroep kon komen van deze beschikking tegelijk met de eindbeschikking van 7 mei 2013. De man kan zich niet verenigen met de eindbeschikking waarbij de rechtbank hem omgang met de zoon heeft ontzegd. Wat de ontvankelijkheid van de biologische vader tot vaststelling van een omgangsregeling betreft is het hof van oordeel dat de rechtbank op goede gronden heeft aangenomen dat er sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking tussen de biologische vader en de zoon. Naast het feit dat de man de verwekker is van het kind, is er sprake van bijkomende omstandigheden waardoor de nauwe persoonlijke betrekking voldoende aannemelijk is geworden. Onweersproken staat vast dat er tussen de partijen een relatie heeft bestaan van ruim een half jaar, de vader bij de bevalling aanwezig was en het kind enkele keren bij de moeder heeft bezocht en dat de moeder aanvankelijk heeft getracht om met de biologische vader tot een omgangsregeling te komen en hem een rol in het leven van de zoon te geven. Het hof verwijst naar recente jurisprudentie van het EHRM (EHRM 21 december 2010, *Anayo v. Germany* en EHRM 15 september 2011, *Schneider v. Germany*) waaruit volgt dat het verzoek van een biologische vader niet op formele gronden mag worden afgewezen zonder te onderzoeken of het belang van het kind bij omgang gebaat is. Alle betrokken belangen dienen tegen elkaar te worden afgewogen en het op formele gronden achterwege laten van een onderzoek levert een schending van artikel 8 EVRM op. Artikel 8 EVRM dient dus ruim te worden uitgelegd. Mede op basis van deze jurisprudentie concludeert het hof dat het ontbreken van juridische vaderschap er niet toe mag leiden dat de biologische vader niet de mogelijkheid heeft zijn verzoek tot het vaststellen van een omgangsregeling aan de rechter voor te leggen. Het hof bekrachtigt de tussenbeschikking van 7 mei 2012. Bij de bestreden eindbeschikking van 7 mei 2013 heeft de rechtbank de omgang tussen de biologische vader en

de zoon ontzegd. Het hof overweegt hieromtrent dat niet is gebleken van ontzeggingsgronden ex artikel 1:377a lid 3 aanhef en sub d BW. Het hof is wel gebleken dat bij de moeder ernstige weerstand bestaat tegen de vader, echter het hof acht dit op zich geen grond voor ontzegging van omgang. De moeder heeft nagelaten om aan te geven welke concrete feiten en omstandigheden zo zwaar wegen dat tot ontzegging van het zwaarwegend recht op omgang van de biologische vader dient te worden overgegaan. De enkele stelling van de vrouw dat contact met de biologische vader voor haar extreem belastend is, heeft zij onvoldoende onderbouwd. Het hof acht het voor een positieve (identiteits)ontwikkeling in het belang van de zoon dat er omgang tussen de biologische vader en de zoon tot stand komt. Het hof vernietigt de beschikking van 7 mei 2013 en verwijst, gelet op de verstoorde verhouding tussen partijen, naar begeleide omgang waarbij de opbouw van de omgangsregeling onder professionele begeleiding plaats dient te vinden.

Datum uitspraak:

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Vallianatos en anderen/Griekenland

Partners van gelijk geslacht mogen officiële erkenning van hun relatie niet worden ontzegd

Klagers, drie stellen van mannelijke levenspartners, klagen over de instelling van 'civil union' die in Griekenland bij wet in 2008 als alternatief is ingevoerd voor partners die hun relatie juridisch willen vastleggen en voor wie huwelijksluiting niet mogelijk is of die niet wensen te trouwen. De 'civil union' is slechts mogelijk voor partners van verschillend geslacht. Klagers stellen dat de hen op grond van artikel 8 EVRM toekomstige rechten hierdoor zijn geschonden en dat zij slachtoffer zijn van discriminatie.

Het EHRM oordeelt met toepassing van zijn uitspraak in Schalk en Kopf/Oostenrijk (EHRM 24 juni 2010, nr. 30141/04) dat klagers relatie zowel onder het begrip familie- en gezinsleven als privéleven valt en dus onder de bescherming van artikel 8 EVRM. Het EHRM verwierpt een voorstel van de regering om een onderscheid te maken tussen partners die met elkaar samenwonen en partners die dat niet doen, bijvoorbeeld lat-relaties. Ongeacht de samenwoning kan een partnerrelatie door de nodige stabiliteit worden gekenmerkt, aldus het EHRM. De discriminatiebescherming in artikel 14 juncto 8 EHRM ziet op ongerechtvaardigde onderscheiden tussen vergelijkbare situaties. Het EHRM oordeelt dat de situaties van partners van gelijk geslacht en van verschillend geslacht vergelijkbaar is. In beide situaties willen partners erkenning van hun stabiele partnerrelatie. In de Griekse wet van 3719/2008 wordt een onderscheid gemaakt betreffende de toegang tot deze erkenning, expliciet op grond van seksuele oriëntatie. De regering stelde dat klagers niet waren benadeeld door het onderscheid. Zij konden immers hun relatie via contract regelen. Dit accepteert het EHRM niet. De regering gaat voorbij aan de waarde voor klagers van de officiële erkenning van hun relatie door de staat. De regering stelde bovendien dat de wet de bescherming van de kinderen van ongehuwden samenwoners dient. Aangezien partners van gelijk geslacht geen biologische kinderen hebben, hebben zij de 'civil union' niet nodig, aldus de regering. Het EHRM vindt bescherming van kinderen een legitiem doel. Het gebruikte middel is echter disproportioneel. Het EHRM overweegt dat voor de rechtvaardiging van een expliciet onderscheid op een verboden grond zoals seksuele oriëntatie de noodzakelijkheid van het uitsluiten van partners

van gelijk geslacht van de 'civil union' moet worden aangetoond door de regering. Het EHRM oordeelt dat de Griekse regering er niet in is geslaagd om aan de bewijslast op dit punt te voldoen. Deze overweging geldt temeer aangezien partners van gelijk geslacht, in tegenstelling tot de situatie van partners van verschillend geslacht, geen mogelijkheid hebben om met elkaar te trouwen. Bovendien is er sprake van een trend naar de erkenning van partnerrelaties van gelijk geslacht in de landen van de Raad van Europa. Negen landen in de Raad van Europa laat partners van gelijk geslacht trouwen met elkaar. In zeventien landen is er voorts een voorziening voor de officiële erkenning van partnerrelaties van gelijk geslacht. In negentien landen is er een wettelijk alternatief voor het huwelijk ('civil union' of geregistreerd partnerschap). Alleen in Griekenland en Litouwen worden partners van gelijk geslacht van een dergelijke bestaande regeling uitgesloten. Op grond hiervan is het EHRM van oordeel dat Griekenland geen zwaarwegende redenen voor het onderscheid heeft kunnen aantonen en zich schuldig heeft gemaakt aan discriminatie. Het EHRM veroordeelt de staat om aan iedere partner non-materiële schadevergoeding te betalen ten hoogte van € 5.000. In een afzonderlijke maar instemmende mening leggen rechters Casadevall, Ziemele, Jocienė en Sicilianos uit waarom er naar hun mening wel een schending is in dit geval maar niet in de zaak X. en anderen/Oostenrijk (EHRM 19 februari 2013, nr. 19010/07). Rechter Pino de Albuquerque geeft een afwijkende mening. Hij vindt artikel 14 juncto 8 niet geschonden, omdat de nationale rechtsmiddelen niet uitgeput zijn.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 07-11-2013

Zaaknummer: 29381/09 en 32684/09

RECHTSPRAAK

Matrakas en anderen t. Polen en Griekenland

Het New Yorkse alimentatieverdrag verplicht de Staat te helpen met inning alimentatie

Klaagster probeert alimentatie te krijgen voor haar twee kinderen van hun vader, een Griek. Ze begint een procedure in Krakow (Polen) op grond van het op 20 juni 1956 te New York gesloten verdrag inzake verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud (Trb. 1957, 121). De Poolse autoriteiten verzoeken de Griekse autoriteiten een procedure tegen de vader te beginnen. De Griekse autoriteiten doen wel iets maar ze innen te weinig en te laat. Ze geven regelmatig geen antwoord op verzoeken van de Poolse autoriteiten. Er is bijvoorbeeld een periode van meer dan twee jaar waarin de Grieken geen reactie geven op de verzoeken van de Poolse autoriteiten. De Poolse rechter doet uitspraak inzake de alimentatieverplichting en verzoekt de Griekse autoriteiten deze uitspraak ten uitvoer te leggen. De Grieken weigeren dit te doen. Volgens de Grieken hebben zij exclusieve bevoegdheid. Daarentegen zijn de Poolse autoriteiten van mening dat de Poolse uitspraken – inmiddels drie – in de Griekse gerechten ten uitvoer kunnen worden gelegd, een en ander op grond van de Lugano Convention van 16 september 1988 inzake de rechtsmacht en tenuitvoerlegging van uitspraken in civiele en handelszaken.

In Straatsburg klaagt klaagster (moeder) mede namens haar twee kinderen over het gebrekkig optreden van de autoriteiten in Polen en Griekenland en over de vertraagde procedures. Ze stelt dat artikel 6 EVRM hierdoor is geschonden. Het EHRM oordeelt de klacht tegen Polen manifest ongegrond. Het optreden van de Poolse autoriteiten toont wellicht kleine vertragingen, maar over het algemeen is hun optreden adequaat, oordeelt het EHRM. Dat ligt anders wat betreft de inspanningen van Griekenland. Het EHRM zegt dat de tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken een essentieel onderdeel is van het recht op toegang tot de rechter (artikel 6 § 1 EVRM). De Staat is niet aansprakelijk indien de schuldenaar niet kan betalen. De Staat is echter wel verplicht om een systeem te organiseren voor de tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken. Dat systeem moet praktisch en effectief zijn en moet tenuitvoerlegging zonder onbegrijpelijke vertraging bewerkstelligen. Het New Yorkse verdrag schept een systeem voor de samenwerking tussen staten om praktische hindernissen bij

tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken in de internationale context weg te nemen. Op grond van dat verdrag hebben klagers recht op hulp en ondersteuning van de Griekse autoriteiten, aldus het EHRM. Ten aanzien van het eerste kind, ontving klaagster uiteindelijk na 20 jaar alle alimentatie waarop zij recht hadden. Ten aanzien van het tweede kind heeft klaagster tot op heden niets ontvangen. Evenmin is het haar gelukt om haar partneralimentatie te innen. De Griekse regering stelt dat klaagster meer succes zou hebben gehad indien zij rechtstreeks een procedure in de Griekse gerechten gevoerd zou hebben. Het EHRM vindt dit niet. Dat is niet het systeem van het New Yorkse verdrag, op grond waarvan klaagster de tussenkomst van de Poolse autoriteiten mocht verlangen. Het EHRM oordeelt dat Griekenland artikel 6 EVRM driemaal geschonden heeft, ten aanzien van niet-tenuitvoerlegging van alimentatie ten behoeve van klaagsters twee kinderen en ten behoeve van haarzelf.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 07-11-2013

Zaaknummer: 47268/06

RECHTSPRAAK

Verzoek curator om machtiging tot schenking te verlenen afgewezen

De curator komt in hoger beroep van de beschikking waarbij de kantonrechter de toestemming heeft geweigerd voor de schenking van de opbrengst van de woning van rechthebbende aan de kinderen van rechthebbende. De rechthebbende is 87 jaar en heeft een vergevorderde vorm van Alzheimer en verblijft in een verpleegtehuis. Het is niet aannemelijk dat zij zal terugkeren naar haar woning. De kantonrechter heeft de toestemming aan de curator verleend tot verkoop van de woning maar niet om de opbrengst te schenken aan de kinderen van rechthebbende. Volgens de curator zou een eenmalige hogere schenking gerechtvaardigd zijn en in lijn met de wens van rechthebbende. Om belastingtechnische redenen zijn eerdere schenkingen beperkt gebleven. Rechthebbende heeft al een aanzienlijk vermogen, zodat haar verzorging door de schenking niet in gevaar komt. Door het niet toestaan van de schenking zal de eigen bijdrage aan het verpleegtehuis bijna verdubbelen, en zal zij interen op haar vermogen, hetgeen niet de wens is van rechthebbende. Het hof stelt voorop dat uit de Aanbevelingen van het Landelijk Overleg Voorzitters Civiele en Kantonsectoren (versie 2013) blijkt dat een verzoek van de curator om te worden gemachtigd tot het doen van een schenking namens de curandus als hoofdregel wordt afgewezen indien geen schenkingstraditie wordt aangetoond. Hiervan kan worden afgeweken indien het belang van de curandus dat vereist dan wel indien de schenking de leefomgeving van de curandus verbetert. Ook als er sprake is van een schenkingstraditie wordt een schenking niet toegestaan wanneer, zoals in casu, de curandus 65 jaar of ouder is en het liquide vermogen minder wordt dan € 20.000,-- en indien de toekomstige verzorging van de rechthebbende geen gevaar loopt. Het hof oordeelt dat een verzoek als het onderhavige niet is onderbouwd met relevante bescheiden, zodat het verzoek reeds daarom niet voor toewijzing in aanmerking komt. Het hof oordeelt dat het verzoek is gedaan, aangezien de verkoop van de woning een toename van het liquide vermogen van de rechthebbende en een verhoogde eigen bijdrage voor haar verpleging zou kunnen impliceren. De onderhavige regeling is niet bedoeld om een wettelijke regeling te omzeilen, zoals die voor de eigen bijdrage van rechthebbende, aldus het hof. Niet gebleken is dat de bedoelde schenking in het belang is van rechthebbende en dat haar wil daarop is gericht of geacht moet zijn daarop te zijn gericht dan wel dat deze schenking de leefomgeving van de rechthebbende verbetert. Bovendien is ter zitting gebleken dat de kinderen eerder met

de rechthebbende over verkoop van de woning hebben gesproken en zij daar destijds op tegen was. Het hof bekrachtigt de beschikking waarvan beroep.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-11-2013

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2013:8449

Zaaknummer: CR 200.129.111

RECHTSPRAAK

M.H./Verenigde Koninkrijk

Rechtmatigheid gedwongen spoedopname moet aan de rechter worden voorgelegd

Klaagster, die het syndroom van Down heeft, werd gedwongen opgenomen in een psychiatrische inrichting. Vóór de opname woonde ze met haar moeder. Aanleiding voor de opname is dat moeder moeite heeft met de opvang van haar dochter. Normaal gesproken heeft de moeder een wettelijke mogelijkheid zich te verzetten tegen de spoedopname van haar dochter. Maar deze bevoegdheid werd haar door een bevel van de medische officier afgenomen. Klaagster is onbekwaam en kan ook geen advocaat vragen om haar zaken waar te nemen. In Straatsburg stelt klaagster dat ze onvoldoende waarborgen heeft om zich tegen een onrechtmatige vrijheidsberoving te verdedigen, een en ander in strijd met artikel 5 § 4 EVRM. Ze stelt dat artikel 5 § 4 EVRM is geschonden doordat zij noch haar naaste familielid (moeder) de mogelijkheid heeft om de rechtmatigheid van de spoedopname aan de rechter voor te leggen. En ze stelt dat het opnamebevel onrechtmatig is omdat het – nadat de naaste onbevoegd is verklaard om namens betrokkene tegen de opname op te komen – onbegrensd in de tijd is. Ze voert aan dat het daaropvolgend onderzoek naar de rechtmatigheid van de opname niet uitsluitend afhankelijk mag zijn van het initiatief van de betrokkene.

In deze uitspraak geeft het EHRM een overzicht van de rechtsregels die van toepassing zijn in geval van gedwongen opname vanwege geestelijke ziekte van de betrokkene. Het EHRM deelt de periode van opname in drie periodes in. Gedurende de eerste periode (27 dagen) waarin klaagster door administratieve spoedopname was opgenomen, had klaagster noch haar moeder de mogelijkheid om de rechtmatigheid van de opname aan de rechter voor te leggen. Klaagster was onbekwaam en de bevoegdheid die de moeder had is door bevel van het medisch personeel geblokkeerd. Ten aanzien van deze periode is artikel 5 § 4 EVRM geschonden. Ten aanzien van de tweede periode, ongeveer een maand, tussen de eerste en de tweede rechtszitting oordeelt het EHRM dat artikel 5 § 4 EVRM niet is geschonden. Gedurende deze gehele tweede periode is toegang tot de rechter gewaarborgd en om de 28 dagen is voldoende frequent. Ook in de derde periode is artikel 5 § 4 EVRM niet geschonden. Deze periode duurde 4 maanden en het EHRM oordeelt dat er voldoende rechterlijke toezicht

is om klaagster tegen onrechtmatige vrijheidsbeneming te beschermen.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 22-10-2013

Zaaknummer: 11577/06

RECHTSPRAAK

Guvec/Slowakije

Staat is niet verplicht omgang op te leggen tegen de weloverwogen wens van een adolescente

Klager stelt dat artikel 8 EVRM is geschonden doordat omgang tussen hem en zijn dochter niet ten uitvoer is gelegd. De dochter was 10 jaar oud toen klager en zijn echtgenote van elkaar scheidden. Toen al weigerde de dochter omgang met haar vader. In de loop van de tijd is – alle pogingen ten spijt – haar standpunt alleen maar verhard. Toen de dochter 11 jaar oud was, is door een centrum voor kinderpsychiatrie vastgesteld dat ze begreep wat de betekenis en gevolgen waren van haar weigering. Het centrum adviseerde dat het slecht zou zijn voor dochters ontwikkeling om in weerwil van haar verzet omgang op te leggen. Vanuit maatschappelijk werk zijn er daarna verschillende pogingen gedaan om omgang tussen vader en dochter op gang te brengen maar dit heeft geen positieve veranderingen kunnen brengen. De dochter bleef zich verzetten en de vader week niet af van zijn houding dat omgang zijn vaderlijk recht was. Het EHRM oordeelt dat artikel 8 EVRM hierdoor niet is geschonden. De Staat mag rekening houden met de beslissing van de dochter. De dochter is door meerdere instanties onderzocht. Iedereen was het ermee eens dat gedwongen omgang slecht voor haar zou zijn. Ook was iedereen het ermee eens dat het verzet authentiek was en niet door de moeder opgelegd.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 03-10-2013

Zaaknummer: 7233/04